

5. ročník mistrovství ČR oboru vzdělávání 33-59-H/01 Čalouník

Již popáté se na brněnském Výstavišti v pavilonu G1 při příležitosti XXI. Veletrhu středních škol, ve dnech 20. a 21. 11. 2015, uskutečnila praktická část soutěže odborných dovedností oboru čalouník vyhlášená Cechem čalouníků a dekoratérů, z. s. a organizátorem soutěže Střední školou stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvkovou organizací, spolu s Jihomoravským krajem. Mediálním partnerem byl **Dřevařský magazín**, generálním sponzorem BPP, spol. s r. o.

Autor: Ing. Helena Prokopová
Cech čalouníků a dekoratérů
Kontakt: cech_cal@volny.cz
Foto: autorka a Ing. Jana Božeková

Teoretickou část, písemný test o 20 otázkách vybraných z 55 základních znalostních otázek, absolvovali soutěžící v zasedací místnosti organizátora. Celkem každá soutěžící dvojice mohla získat 100 bodů, z toho 20 za teoretickou část.

Mistrovství, ač po páté, mělo několik „poprvé“: poprvé záštitu poskytlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, poprvé se nezúčastnili soutěžící ze Slovenska, poprvé chyběl Radomír Čapka, zástupce šéfredaktora DM pro ČR (a proto poprvé a se zpóźděním piši tento článek a poprvé jsem místo něho předávala medailovým dvo-

je jím poukazy na roční bezplatný odběr Dřevařského magazínu), **poprvé se v praktické části nevyrobil nový výrobek, ale rekonstruovala se křesla ze šedesátých let, tedy jejich čalouněná část, soudobými technologiemi.**

Rekonstrukce čalouněných židlí, křesel a pohovek, jsou v praxi častou zakázkou. A kromě historicky cenných výrobků, které se čalouní klasickým způsobem, žádá zákazník soudobý komfort sezení. Čalouník musí umět dle požadavku naměkčit, tužší nebo pružnější výrobek navrhnout materiály, technologie a kvalitně vše zpracovat podle soudobých trendů. Mistrovství poprvé umožnilo soutěžícím prokázat své kompetence, například zvolit způsob zhotovení základových nosných roštů sedadla a opěradla tak, aby křesla dlouhá léta dobře sloužila dětem ve středisku volného času BOSA v Brně – Bosonohy, kterému při slavnostním závěru soutěže byla křesla pře-

dána. Soutěžící sami si určili, kolik pásů pružných tkaných popruhů na opěradlo použijí a jak budou popruhy prolétat. Ale upevnit je měli dle technologických zásad pro připevňování tkaných popruhů (zde s pryžovými nitěmi), tedy s dvojitě založenými konci, což někteří soutěžící nesplnili. Správné upevnění bez rizika vytažení konců popruhů tvoří základ kvality celého čalounění. V sedadle byl rošt tvořen vlnitými pružinami zpevněným provázáním vázacím motouzem. Opět podmínkou bylo zhotovit kvalitní nosný rošt a záleželo na soutěžících, jak to dokáží. Bukové kostry křesel, i když velmi podobné, nebyly zcela stejné. Proto nejen o soutěžní čísla, ale i o ně se losovalo. Hodnotící komise v závěru soutěže zkonstatovala, že rozdíly neměly vliv na náročnost časovou ani vědomostní ani zpracovatelskou.

Pět dvojic soutěžících čekal tedy náročný úkol: před zraky přihlížející veřejnos-

Vítězná dvojice kvalitně zhotovila nosný základ opěradla z pružných tkaných popruhů a rozměřuje provázání vlnitých pružin

Stříbrná dvojice začíštíje izotropní netkanou textilií sedadlo po montáži područek

Pružný rošt sedadla z vlnitých pružin propojených vázacím motouzem

Hodnotící komisaři Ing. Radek Sedlák a Aleš Pachlopník

ti, pedagogů a přísné tříčlenné komise, kvalitně očalounit kostry v časovém limitu od kontroly a případného zaoblení hran koster, přes které jsou čalounické materiály namáhány (ČSN 91 0015 platná od června 2011 v souladu s evropskými normami zmenšila poloměr z předchozích 5 na 3 mm), až po montáž područek a konečnou úpravu.

Poprvé byl horním tvarovacím materiálem sedadla připravený slepený dílec ze šikmo řezaných dvou druhů měkkých polyuretanových pěn rozdílných parametrů objemové hmotnosti a odporu proti stlačení. Jde o novou technologii používanou předními zahraničními výrobci, pomocí níž se docílí zpevnění přední části sedadla a současně získá vysoký komfort sezení. To bylo pro soutěžící i jejich pedagogy nové a pro mnohé byl nový i kypřící a současně separační materiál JUNO z Jilany a.s. Soutěžící pracovali s velkou chutí: bavilo je dělat skutečný výrobek, kromě ručního nářadí mohli používat mechanické sponkovací pistole (sami si vybírali vhodné průmyslové spojovače pro určité upevňování),

ruční elektrickou pilu na řezání měkké polyuretanové pěny, pokud měření zjistili, že potřebují některý dílec z pěny zmenšit. Kvalita čalouněných výrobků je z velké části skryta uvnitř a každá nepřesnost či opomenutí se projeví buď hned, nebo po určité době užívání.

Vždy si mistři čalouníci zakládali na tom, že jejich výrobky jsou krásně provedené nejen z vnějšku, ale i v každém detailu uvnitř. Kvalita klasického čalounění je založena mj. na kvalitním propojování jednotlivých materiálů, provázáním a prošíváním. Do čalounění se vkládal lístek se jménem tvůrce, aby až jednou někdo další v budoucnu bude křeslo rekonstruovat, viděl, že jej čalounil mistr dbalý řemesla.

Výsledky mistrovství

Při soutěži se hodnotí stále, průběžně, za každou chybu či omyl hodnotitelé strhávají body. Vítězná dvojice **Josef Hampel** a **Tomáš Berešák** z Odborného učiliště a Praktické školy Hořice získala 94 bodů. Druhé místo s 83 body obsadili **Jan Hotovec** a **Dagmar Bartáková** ze

Střední školy stavebních řemesel Brno – Bosonohy, příspěvkové organizace, třetí místo s 80 body získali **Marek Lacina** a **Petr Kulajka** ze Středního odborného učiliště nábytkářského, s. r. o. Liberec. Na čtvrtém místě se 75 body umístila **Michaele Nováková** a **Andrea Moravcová** z Integrované střední školy technické Vysoké Mýto, dekret za páté místo (73 bodů) si včetně sponzorských darů odváželi **Olexandr Kukhar** a **Matěj Faltys**, Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara Praha. *Poznámka: všichni soutěžící obdrželi sponzorské dary odstupňované podle umístění, protože každý poctivě pracoval, dokázal zvítězit sám nad sebou.*

Bylo to náročné, ale velmi krásné mistrovství a potěšilo mne, že místo chybějící onemocnělé dvojice soutěžících ze Střední odborné školy Litvínov – Hamr, si pod vedením vítěze prvního ročníku mistrovství Radka Havlíčka, který úspěšně pracuje ve firmě LD seating, ale přijíždí na každé mistrovství, zkusila čalounit Bc. Tereza Krobotová, studentka Mendelovy univerzity v Brně. ■

Slavnostně byla předána ocenění, křesla i sponzorské dary

